

Hämeská nářečí

Kromě vlastního Häme se mluví tímto nářečím též v Uusimaa a v Satakunta.

Rozdíly mezi podnářečími, dělenými na čtyři základní skupiny, jsou značné.

Rysy, jež zde budeme probírat, patří střednímu hämeskému nářečí mezi Tampere a Hämeenlinna.

Západní prvky hämeského nářečí

Na místě **d** je obvykle **r** nebo **l**. Souhláska **l** je výhradní prvek hämeského nářečí:

pata : parat / palat

Na místě **ts** je **tt** (neprobíhá střídání stupňů):

mettä : mettän

Konsonantní skupiny a souhláska **f** se objevuje na začátku slova pouze na jihu a západě oblasti hämeského nářečí:

flikka / likka

krapisee / rapisee

Diftongy **ie**, **uo** a **yö** se otevírají:

tuan, nuari, tyämiäs

U víceslabičných sloves chybí znak 3. infinitivu **-mA-**:

tu ottaan (tule ottamaan)

istuun

Vokální skupiny **ea**, **eä**, **oa**, **öä** se nahrazují dlouhými vokály **ee**, **oo** a **öö**:

korkee, peltoo, uskoo

Koncové **-i** nepřízvučné slabiky mizí:

anto, sano, niillä pellolla

U sloves olla, tulla, mennä, panna a sanoa mizí souhláska **l** a **n**, pakliže je mezi dvěma vokály:

tut tänne, älä sa, eijo, pap pois

(I v jiných nářečí k takové změně dochází, vokál následující po vypadlém konsonantu je však dlouhý: ei mee, eijoo, ei paa.)

Hämeské speciality

U skupin konsonantů **nk** nedochází ke střídání stupňů:

henki : henken

vahinko : vahinkon

kenkä : kenkät

Souhlásky **n**, **m**, **l** a **r** geminují na hranici mezi první a druhou slabikou v případě, že ve slabice první je dlouhý vokál či diftong:

siinnä, viimme, viällä, koirra

Částicový sufix **-kAAAn** je krátký: **-kAn**

en mä nym muistakkan

Zájmena **tuo** a **nuo** mají tvar **toi** a **noi**:

toi, tota, tolle, tosta...

noi, noita, noille, noista...

Osobní zájmena v plurálu se skloňují:

me, meitin, meittiä, meitillä...

te, teitin...

he, heitin...

Některé tvary nahrazuje vazba slovesa *panna* s významovým slovesem v instruktivu 2. infinitivu:

pas nyt tehren (pane nyt tehden / tee nyt)

pantiiv vako mitaten (pantiin vako mitaten / mitattiin vako)